538

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 13 juni 1958
*'s Morgens te 10 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Algera, Cals, Helders, Hofstra, Klompé, Luns, Samkalden, Staf, Struycken, Suurhoff, Vondeling, Witte en Zijlstra (afwezig zijn de Ministers Klompé, Luns en Witte).
Tevens is aanwezig (bij punt 2 en 3) Staatssecretaris Van der Beugel - - -.
Secretaris: J. Middelburg.

2. *Ingekomen stukken en mededelingen*
- - -
f. *Opheffing spreekverbod voor Manusama*
Minister *Samkalden* merkt op, dat het spreekverbod dat voor sprekers ministerschap – mede op aandrang van de Indonesische Regering – aan Ir. Manusama is opgelegd moeilijker te handhaven is nu betrokkene reeds geruime tijd in Nederland woont. Spreker stelt voor, dat hij aan Ir. Manusama zal mededelen, dat het spreekverbod op hem niet meer zal worden toegepast, maar dat voor hem zal blijven gelden wat ten aanzien van vreemdelingen in het algemeen bestaat. De *Raad* verklaart zich hiermede akkoord.
- - -
h. *Nieuw-Guinea* (Zie notulen MR 6 juni 1958, punt 2c. #Zie ook notulen MR 20/6/58, punt 2h en punt 3f.)
Minister *Staf* merkt op, dat de notulen van de vorige vergadering een verkeerde indruk kunnen geven over wat spreker heeft gezegd inzake het gebruik van het vliegkampschip bij Nieuw-Guinea. Zijn antwoord op de vraag van de Minister-President of dit schip op den duur naar Nieuw-Guinea gezonden zou kunnen worden had betrekking op de bruikbaarheid ervan in volle oorlog. Voor de situatie van het ogenblik staat spreker op het standpunt, dat Defensie ten behoeve van Nieuw-Guinea beschikbaar kan stellen wat uit het oogpunt van buitenlandse politiek nodig is. De *Minister-President* zegt, dat over dit laatste nog onderling gesproken zal worden.

Minister *Luns* deelt mede, dat in de Commissie voor Buitenlandse Zaken van de Eerste Kamer misverstand bestond over wat de Nederlandse Regering ten aanzien van de verdediging van Nieuw-Guinea van plan is. Spreker heeft aan de Commissie duidelijk gemaakt, dat er geen sprake is van voorbereiding van Nederlandse kant voor een volledige oorlog op Nieuw-Guinea, maar dat het Kabinet van oordeel is, dat de grootste belangen van Nederland in Europa liggen. Daarom ligt van de defensieverplichtingen ook het zwaartepunt in Europa, terwijl de totale defensiemogelijkheden op financiële overwegingen niet vergroot kunnen worden. Spreker heeft eraan toegevoegd, dat de Nederlandse Regering alleen maatregelen overweegt om infiltraties in Nieuw-Guinea tegen te gaan. De Amerikaanse Ambassadeur, die naar de Verenigde Staten gaat om met Dulles te spreken, had ook aan spreker gevraagd of het vliegkampschip naar Nieuw-Guinea zou worden gezonden, waarop spreker heeft geantwoord, dat hij dat een te zwaar gebaar zou achten. De Amerikaanse Vertegenwoordiger heeft in de NAVO verklaard, dat geen verdere wapenleveringen aan Indonesië zullen plaatsvinden, waarop Spaak heeft geconstateerd, dat de gemeenschappelijke conclusie van 6 maart hiermede bevestigd is. Aan de Amerikaanse Ambassadeur heeft spreker nog op diens vraag geantwoord, dat Amerika Nederland zou kunnen helpen door het verlenen van extra steun tegenover het verlies aan inkomen van f. 1 mld. per jaar door het Indonesisch optreden, wat ook hogere uitgaven voor de defensie van Nieuw-Guinea zal meebrengen.

Minister *Staf* vindt het met het oog op de bijeenkomst van de Tweede Kamercommissie vervelend, dat over defensie van Nieuw-Guinea nog niet in kleine kring is gesproken. Als Minister Luns in deze bijeenkomst maatregelen tegen sterkere infiltratie noemt

Kenmerk: Ministerraad.
© NA, archief van de Ministerraad en onderradendoos 407
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/15954

wordt sprekers positie wel lastig, omdat wellicht aan andere maatregelen de voorkeur moet worden gegeven. Minister *Vondeling* herhaalt, dat het Kabinet moet weten hoe ver men met de versterking van het defensieapparaat in Nieuw-Guinea wil gaan. Spreker was daarom benieuwd of de bijeenkomst van de ministers, die lid zijn van de Algemene Verdedigingsraad, al had plaatsgevonden. Minister *Samkalden* neemt aan, dat het resultaat ervan nog in de Ministerraad komt. De *Minister-President* stelt voor, dat in afwachting daarvan nog niets in de Kamercommissie in uitzicht wordt gesteld. In bijzonderheden kan deze toch niet worden ingelicht.

Staatssecretaris *Van der Beugel* meent, dat er twee dingen door elkaar lopen, n.l. enerzijds de onmogelijkheid, dat reeds met de Kamercommissie discussie wordt gevoerd over wat ten aanzien van de defensie van Nieuw-Guinea zal worden gedaan, anderzijds de ongerustheid, die in het Parlement blijkt te bestaan over de omvang van de defensiemaatregelen voor Nieuw-Guinea, die de Regering zou overwegen. Ten aanzien van dit laatste heeft Minister Luns in de Eerste Kamercommissie een geruststelling gegeven. De *Minister-President* herhaalt, dat over de aard van de maatregelen eerst onderling gesproken moet worden.

De *Raad* besluit, dat op donderdag 19 juni a.s. 's middags 3 uur dit overleg tussen de AVR-Ministers zal plaats hebben.

Minister *Luns* zegt naar aanleiding van een artikel in Time, dat hij niet begrijpt, dat de Parlementaire Commissie, die naar Nieuw-Guinea is geweest, op tactische overwegingen de publikatie van bepaalde conclusies niet achterwege heeft gelaten, door deze alleen ter kennis van de betrokken Ministers te brengen. Minister *Helders* overweegt ook of hij tegen opneming van dergelijke onderdelen in een gepubliceerd rapport bezwaar kan maken. De *Minister-President* is het met het oordeel over deze publikatie eens, maar hij meent, dat wat de Regering thans daarover nog zegt geen indruk meer maakt.

- - -